

2009WMC107 bijlage 1

**Provinciale uitvoeringskader
Stedelijke vernieuwing
2010 - 2015**

“Meer focus op kwaliteit stedelijk gebied”

Oktober 2009

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Rijksbeleidskader	4
	2.1. Meer beleidsruimte	4
	2.2. Decentralisatie en afspraken op hoofdlijnen	4
	2.3. Rijksdoelstellingen	5
	2.4. Verschillen met ISV-2	6
3	Budget	7
4	Provinciale accenten stedelijke vernieuwing	8
	4.1. Relatie met beleidsterreinen en partijen	8
	4.2. Provinciale prioriteiten	9
5	Organisatie	14
	5.1. Status van gemeenten	14
	5.2. Mijlpalen/ reserveprojecten	14
	5.3. Budgetverdeling	15
	5.4. Verantwoording	18
	5.5. Monitoring	18
6	Tot slot	19
	6.1. Procedure en tijdsplanning	19

BIJLAGEN

- 1) Tijdsplanning
- 2) Veel gestelde vragen over de inzet van ISV-middelen bij bodemsaneringen
- 3) Projectaanvraag
- 4) Beoordelingscriteria voor projectaanvragen ISV-algemeen
- 5) Inhoud van de projectaanvraag en de beoordelingscriteria voor ISV-bodem projecten
- 6) Het afwegingskader Duurzaamheid
- 7) Bodemconvenant

1. INLEIDING

Op grond van de Wet stedelijke vernieuwing (Wsv) heeft het Rijk in april 2009 het beleidskader voor de derde periode van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV-3) opgesteld. Deze is op dit moment nog in procedure bij de Raad van State en wordt naar verwachting in december 2009 vastgesteld. Het tijdvak loopt van 2010 tot 2015. Het Rijksbeleidskader is de basis voor gemeenten om stedelijk vernieuwingsbudget in te zetten.

Het ISV (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing) is een brede doeluitkering op verschillende gebieden, zoals wonen, ruimte en milieu. Het richt zich in eerste instantie op de verbetering - door fysieke ingrepen - van de woon- en leefomgeving, mede ter ondersteuning van verbeteringen op andere terreinen. ISV is de invulling van de fysieke pijler van het grote steden beleid (GSB). De andere twee pijlers zijn economie en sociaal/veiligheid.

De Wet stedelijke vernieuwing (Wsv) kent zogenoemde rechtstreekse gemeenten, waarvoor het Rijk budgethouder is. Deze categorie gemeenten wordt aangewezen bij algemene maatregel van bestuur. De aard en omvang van de stedelijke vernieuwingsopgave spelen hierbij een rol. In de provincie Utrecht zijn de gemeenten Utrecht en Amersfoort rechtstreekse gemeenten. Voor niet-rechtstreekse gemeenten zijn de provincies budgethouder. De Minister verleent daartoe investeringsbudget aan de provincies. Daarnaast maakt de wet een onderscheid tussen programmameenten en projectgemeenten. Programmameenten komen alleen op grond van een door de gemeenteraad vastgesteld ontwikkelingsprogramma voor toekenningen van investeringsbudget in aanmerking. Bij programmameenten vraagt de stedelijke vernieuwing gedurende het gehele investeringstijdvak van 5 jaar om een substantiële inzet van gemeentelijke middelen (structureel). Projectgemeenten hoeven geen ontwikkelingsprogramma op te stellen. Zij kunnen budgetten voor concrete investeringsprojecten aanvragen.

In vergelijking met het vorige tijdvak verandert er een aantal zaken. Om de regierol van rechtstreekse gemeenten en provincies te versterken wordt het ISV gedecentraliseerd via een decentralisatie-uitkering naar het provinciefonds per 1 januari 2011. Op dat moment komt de Wet stedelijke vernieuwing te vervallen. Dit geeft de provincie meer beleidsvrijheid en de interbestuurlijke lasten worden hiermee verminderd.

In dit provinciale uitvoeringskader willen wij de Utrechtse gemeenten duidelijkheid geven over ons beleid voor ISV-3. Het uitvoeringskader is richtinggevend voor de toedeling van budgetten aan gemeenten. Onze taak als budgethouder is het proces rondom stedelijke vernieuwing tussen gemeenten, corporaties, marktpartijen en maatschappelijke organisaties te stimuleren. We willen een integrale aanpak mogelijk (blijven) maken en de beschikbare budgetten met zo hoog mogelijk rendement aan gemeenten beschikbaar stellen.

In de volgende hoofdstukken wordt onder meer ingegaan op wat er veranderd is ten opzichte van de voorgaande ISV-periode, de provinciale accenten, de status van gemeenten en de budgetverdeling.

2. RIJKSBELEIDSKADER

Het Rijk vindt de problematiek van stedelijke vernieuwing, ondanks de geboekte successen, onveranderd actueel. Voor de leefbaarheid en vitaliteit van steden en wijken blijven fysieke investeringen in woningen, maatschappelijke voorzieningen, in de openbare ruimte en een gezond leefklimaat ook de komende jaren urgent. Bovendien werkt het ISV als 'triggermoney': het stimuleert ook andere partijen om te investeren in stedelijke vernieuwing en in het sociale domein. Het Rijk heeft daarom voor het derde tijdvak, de periode 2010 t/m 2014, een investeringsbudget beschikbaar gesteld.

Uit het Rijksbeleidskader valt duidelijk op te maken dat de komende ISV-periode er totaal anders uit zal komen te zien dan de vorige periode. Dit heeft vooral te maken met de komende decentralisatie die in 2011 zal gaan plaatsvinden. Een belangrijk verschil is dat er meer beleidsruimte voor de rechtstreekse gemeenten en de provincies komt en dat er op hoofdlijnen afspraken (outcome) gemaakt zullen gaan worden in plaats van afspraken op prestatieniveau (output).

Het doel van het Rijksbeleidskader is gemeenten te stimuleren concrete uitwerking te geven aan fysieke invulling van stedelijke vernieuwing, passend bij de lokale situatie. Het Rijksbeleidskader verschaft gemeenten en provincies duidelijkheid over de landelijke doelstellingen die het Rijk met stedelijke vernieuwing nastreeft. Het is daarmee de basis voor de dialoog tussen het Rijk en rechtstreekse gemeenten en de provincies om te komen tot een beperkt aantal afspraken op hoofdlijnen voor het investeringstijdvak 2010 tot en met 2014.

2.1 Meer beleidsruimte

Het Rijk en de provincies dragen zorg voor de bevordering en ondersteuning van stedelijke vernieuwing. Om de regierol van de provincies en van rechtstreekse gemeenten te versterken wordt het ISV gedecentraliseerd via een decentralisatie-uitkering. Dit vindt plaats per 1 januari 2011. Het kabinet heeft van decentralisatie een belangrijk speerpunt gemaakt in haar beleid om zo de gemeenten en provincies meer beleidsvrijheid te geven en de interbestuurlijke lasten te verminderen. Deze interbestuurlijke lasten vermindering komt onder meer tot uitdrukking in de bestuursakkoorden van het Rijk met gemeenten en provincies. Met het decentraliseren van het ISV door middel van een decentralisatie-uitkering als bedoeld in de Financiële-verhoudingswet doet het Rijk in zijn sturing nadrukkelijk een stap terug, terwijl het betrokken blijft bij de stedelijke vernieuwing.

2.2 Decentralisatie en afspraken op hoofdlijnen

Het Rijk zal bij de start van het derde ISV-tijdvak in 2010 - binnen de mogelijkheden die de Wsv biedt - inspelen op de situatie vanaf 1 januari 2011. Per 1 januari 2011 zal de Wet stedelijke vernieuwing worden ingetrokken. Per die datum zullen de middelen voor de rechtstreekse gemeenten gedecentraliseerd worden naar het Gemeentefonds en voor de overige gemeenten naar het Provinciefonds. Door de decentralisatie-uitkering verandert ook het kader voor de (financiële) verantwoording. De verantwoording dient niet meer plaats te vinden aan het Rijk, maar aan Provinciale Staten. Het gaat hier om een horizontale verantwoording: GS verantwoorden zich aan PS. Bovendien verwacht het Rijk van de provincies dat zij ook hun relatie tot de niet-rechtstreekse gemeenten hierop zullen aanpassen.

Het Rijk en de provincies zullen op hoofdlijnen afspraken maken over de wijze waarop de provincies de rijksdoelstellingen ten aanzien van stedelijke vernieuwing uitwerken in provinciaal beleid. In deze afspraken zal ook de wijze van monitoring door het Rijk worden opgenomen. Dit is een uitwerking van het bestuursakkoord van het Rijk met de VNG en het IPO. Het gaat hier om een substantieel andere invulling van prestatieafspraken en verantwoording dan die bij ISV-2.

2.3 Rijksdoelstellingen

In vergelijking met ISV-2 zijn de rijksdoelstellingen veranderd van ‘veel en gedetailleerd’ in ‘beperkt en op hoofdlijnen’. Het Rijk heeft drie brede doelstellingen opgenomen die maatwerk mogelijk maken.

Het ISV levert een belangrijke bijdrage aan de vitaliteit en (fysieke) leefbaarheid van steden en wijken. Het ISV moet ertoe bijdragen dat het aantal aandachtswijken afneemt. Het Rijk heeft in haar beleidskader drie brede doelstellingen van stedelijke vernieuwing opgenomen:

1. bevordering van de kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad voorzover nodig rekening houdend met een te verwachten afname van het aantal huishoudens;
2. bevordering van de fysieke kwaliteit van de leefomgeving;
3. bevordering van een gezonde en duurzame leefomgeving in het algemeen en meer in het bijzonder ten aanzien van bodem, geluid en binnenstedelijke luchtkwaliteit.

Ad 1: Kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad

Deze doelstelling betreft de aanpak van de verouderde woningvoorraad. Veroudering wordt pas een probleem als dit samengaat met een achterblijvende kwaliteit van de woning of woonomgeving. Bovendien kan veroudering betekenen dat woningen niet meer voldoen aan de veranderende en stijgende woonwensen van de bewoners. Dit kan één van de redenen zijn waarom huishoudens met midden- of hogere inkomens bepaalde wijken gaan verlaten. Dit kan leiden tot grote concentraties van kwetsbare groepen en mogelijk tot ongewenste segregatie in wijken. Verbeteringsmaatregelen kunnen betrekking hebben op woningisolatie, energiezuinigheid, indeling van de woning of duurzaam (her)bouwen. Ook het doorbreken van een eenzijdige woningvoorraad in bepaalde wijken past hierbij. Daarnaast kan afname van het aantal huishoudens en de vergrijzing leiden tot andere woonwensen. Het is dan ook van belang dat er voldoende geschikte woningen komen voor bijvoorbeeld senioren en gehandicapten.

Het vorenstaande kan aanleiding zijn voor de sloop en nieuwbouw van woningen, grondige renovatie, de verkoop van woningen en combinaties hiervan. De praktijk laat zien dat deze ingrepen vaak ook de motor zijn voor sociale investeringen in aandachtswijken.

Ad 2: Fysieke kwaliteit van de leefomgeving

Goed wonen vereist niet alleen een goede woning, maar ook een prettige en veilige woonomgeving. Dit betekent een woon- en leefomgeving met voldoende voorzieningen en kwaliteit van de openbare ruimte. Een grotere mate van functiemenging van wonen, werken en voorzieningen kan bijdragen aan de levendigheid en veiligheid van wijken, maar is geen doel op zich. Verder kunnen voldoende groen, water en speel- en sportvoorzieningen in of nabij de wijk bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid. Er kan ook gericht geïnvesteerd worden in de leefomgeving om ontmoetingen van bewoners in de wijk te stimuleren.

Ad 3: Gezonde en duurzame leefomgeving

Deze doelstelling heeft vooral betrekking op de kwaliteit van bodem, geluid en lucht. Er zijn lokaal diverse hardnekkige milieuproblemen op het terrein van bodem, geluid en lucht. Dat vereist gerichte fysieke investeringen om risico's voor de gezondheid door bodemverontreiniging, geluid en slechte luchtkwaliteit te minimaliseren.

Voor wat betreft bodemkwaliteit wordt vooral verwezen naar het landelijk (Rijk, IPO, VNG en Unie van Waterschappen) gesloten convenant “Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties”. Hierin wordt prioriteit gegeven aan de aanpak van spoedlocaties met humane risico's.

Met betrekking tot geluidsoverlast gaat het om de aanpak van zwaar geluidsbelaste woningen langs wegen, niet zijnde rijkswegen. Het gaat hier om de zogenoemde A-lijst.

2.4 Verschillen met ISV-2

In het komende tijdvak (2010 tot 2015) verandert het financiële, juridische en inhoudelijke kader waarbinnen stedelijke vernieuwing plaatsvindt.

Vanuit het Rijk wordt veel minder investeringsbudget ter beschikking gesteld voor het ISV-3 tijdvak. Dit heeft zijn weerslag op het huidige ISV-budget voor de provincie Utrecht. Net als het vorige tijdvak zijn er wel weer provinciale middelen gereserveerd, € 1.804.000 tot en met 2013.

Het juridische kader verandert doordat er een decentralisatie gaat plaatsvinden per 1 januari 2011. Op dat moment zal de Wet stedelijke vernieuwing worden ingetrokken. Het investeringsbudget voor de niet-rechtstreekse gemeenten zal gestort worden in het provinciefonds. Door middel van deze komende decentralisatie neemt het Rijk bewust een stapje terug, mede om de regierol van provincies te versterken en de interbestuurlijke lasten te verminderen. De provincie krijgt hiermee ook meer beleidsruimte voor maatwerk.

Het Rijk en provincies maken op hoofdlijnen afspraken over de wijze waarop de rijksdoelstellingen worden verwerkt in het provinciale beleid en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven. Voorheen werden dergelijke afspraken niet gemaakt. Bovendien legt het Rijk nu ook geen voorgeschreven prestatie-indicatoren meer op, maar heeft zij drie brede doelstellingen geformuleerd.

De provincies hoeven daarnaast geen verantwoording meer af te leggen over het door hen gevoerde beleid. De verantwoording van het provinciale stedelijke vernieuwingsbeleid zal horizontaal moeten gaan plaatsvinden: GS verantwoorden zich aan PS.

3. BUDGET

Het Rijk heeft voor de niet-rechtstreekse gemeenten in de provincie Utrecht voor ISV-3 € **12.588.844** beschikbaar gesteld. Het gaat hier nog om indicatieve budgetten, aangezien er op dit moment nog geen definitieve beschikking is afgegeven door het Rijk. De opbouw van het budget ziet er als volgt uit:

- ISV-algemeen € 6.131.844
- ISV-geluid € 1.847.000
- ISV-bodem € 4.610.000

Het beschikbaar gestelde bedrag van het Rijk is substantieel minder dan voor het tweede tijdvak beschikbaar was (€ 25.157.565). Het rijksbudget voor de provincie Utrecht is ten opzichte van ISV-2 gehalveerd. Eén van de oorzaken hiervan is dat het totale beschikbare ISV-budget vanuit rijkswege fors verlaagd is. Een andere belangrijke oorzaak van de verlaging is de aanpassing van de rijksverdeelsleutel voor het investeringstijdvak 2010 tot en met 2014. Deze wijziging heeft geresulteerd in een sterk negatieve uitkomst voor het budget van de provincie Utrecht. Het nadelige effect is toe te rekenen aan de wegingsfactor investeringspotentieel. Deze factor geeft uitdrukking aan de (veronderstelde) investeringsmogelijkheden vanuit de markt. Het investeringspotentieel wordt nu alleen nog maar berekend aan de hand van de gemiddelde prijs van verkochte woningen. In de vorige periode werd ook de baanontwikkeling meegenomen in de berekening van het investeringspotentieel. Aangezien de woningprijzen in de provincie Utrecht bijzonder hoog zijn, heeft dit geresulteerd in een forse vermindering van het rijksbudget.

Met betrekking tot de verdeelsleutel voor het deelbudget voor geluidhinder (ISV-geluid) wordt voor de woningen op de Raillijst en voor de woningen op de A-lijst, die vanwege de geluidsbelasting van een rijksweg zijn gemeld, geen rijksbijdrage in het kader van ISV-3 meer berekend. Deze woningen zijn dan ook niet meer terug te vinden in de verdeelsleutel van ISV-3. De middelen voor deze woningen en de bijbehorende opgave gaan over naar het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Ook dit heeft geleid tot een verlaging van het totale ISV-budget voor de komende periode.

Ten behoeve van bodemsanering zijn twee verdeelsleutels gebruikt. Het betreft de verdeelsleutel landbodems stedelijk gebied en de verdeelsleutel woningbouwcijfers, waarmee wordt beoogd optimaal aan te sluiten bij behoeften van gemeenten en provincies en bij de verdeelsleutel voor het algemene ISV budget. Ook voor het ISV-bodem budget geldt daarmee, dat mede door het hoge investeringspotentieel van onze provincie de middelen ten opzichte van ISV-2 zijn verlaagd.

Voor de komende ISV-periode zijn eigen provinciale middelen gereserveerd, € 2.255.000 voor ISV-algemeen. Een verdere aanvulling op het totale ISV-budget is nog mogelijk met zogenoemde eventueel “terugvallende” middelen vanuit ISV-1 projecten die een doorloop hebben gehad in het ISV-2 tijdvak en vanuit ISV-2. Deze eventueel “terugvallende middelen” zullen toegevoegd worden aan het budget van ISV-3.

Nu het budget beperkter is, is het onze opgave om deze ISV-middelen zo gericht en effectief mogelijk in te zetten daar waar de meeste resultaten te verwachten zijn binnen de niet-rechtstreekse gemeenten van de provincie Utrecht.

4. PROVINCIALE ACCENTEN STEDELIJKE VERNIEUWING

Het Rijk en de provincies dragen zorg voor de bevordering en ondersteuning van stedelijke vernieuwing. De brede doelstellingen die opgenomen zijn in het rijksbeleidskader vormen het uitgangspunt voor de provinciale accenten in deze ISV-3 periode. Daarnaast nemen we een aantal belangrijke aspecten uit het rijksbeleidskader mee bij de formulering van onze provinciale prioriteiten, bijvoorbeeld de decentralisatie van ISV door middel van een decentralisatie-uitkering, de daarbij behorende veranderende financiële verantwoording en de interbestuurlijke lasten vermindering.

Het doel dat wij als provincie nastreven is het stimuleren, voorwaarden scheppen en realiseren van een evenwichtige provinciale woningmarkt die voldoende kansen biedt voor iedere woonruimtevrager in een leefbare omgeving. We willen blijvend inzetten op de uitvoering van het stedelijk vernieuwingsproces en zelfs op specifieke plekken een intensivering hiervan. De centrale doelstelling voor ISV is het verbeteren van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving binnen het stedelijk gebied van de provincie Utrecht met een accent/focus op het verbeteren van de leefbaarheid van wijken.

4.1 Relatie met beleidsterreinen en partijen

De regierol ligt bij de gemeente die samen met corporaties en projectontwikkelaars, maar ook met diverse belangenvertegenwoordigers, de verantwoordelijkheid heeft voor de uitvoering van de stedelijke vernieuwing.

Een relevant beleidsmatig kader voor ons is het provinciale Coalitieakkoord 2008 – 2011 ‘accent 2008 slagvaardig verder’. Hierin wordt een aantal belangrijke uitgangspunten voor stedelijke vernieuwing genoemd, zoals het zoveel mogelijk realiseren van binnenstedelijke woningbouw, stimuleren van duurzaam bouwen en wonen, het realiseren van woningen voor speciale groepen in de samenleving zoals ouderen en mensen met een beperking.

Bij het leggen van accenten is verder een aantal provinciale programma’s belangrijk:

1. Programma Wel Thuis!: Het programma Wel Thuis! levert een bijdrage aan de maatschappelijke ambitie om mensen met een zorgbehoefte zelfstandig te laten wonen, in hun eigen omgeving en met behoud van de regie over het eigen leven. Met de diensten en voorzieningen die mensen nodig hebben onder handbereik. In 2012 zijn minimaal 24.000 extra aangepaste woningen nodig.
2. Programma Klimaat op Orde: Het programma Klimaat op Orde draagt bij aan de stabilisatie van klimaatverandering door broeikasuitstoot terug te dringen (mitigatie) en anticipeert tegelijkertijd op gevolgen van klimaatverandering op onze leefomgeving (adaptatie). Verder richt het programma zich ook op het versterken van klimaatbeleid binnen de bestaande provinciale beleidsvelden. Onder dit programma valt ook het Actieplan Duurzaamheid.
3. Sociale Agenda: Met dit programma worden de maatschappelijke problemen in de provincie aangepakt. In de komende jaren staan twee belangrijke onderwerpen op de agenda; integratie en participatie en onderwijs en arbeidsmarkt. Het programma richt zich o.a. op het bevorderen van contact tussen verschillende etnische bevolkingsgroepen bijvoorbeeld door (her)inrichting van de openbare ruimte tot natuurlijke ontmoetingsplaats.
4. Provinciaal Uitvoeringsprogramma Convenant bodem: Hierin worden de keuzes beschreven die wij maken voor de komende vijf jaar (2010 t/m 2014), voor het realiseren van de landelijke afspraken uit het convenant ‘Bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties’. In het convenant zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over drie thema’s: inrichting van de ondergrond, integrale gebiedsgerichte grondwaterbeheer en bodemsanering. Dit programma wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2010 vastgesteld.

4.2 Provinciale prioriteiten

Een belangrijk uitgangspunt bij het formuleren van de provinciale prioriteiten is dan ook de focus op binnenstedelijk bouwen, zorgvuldig ruimtegebruik, herstructurering, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en milieukwaliteit.

Voor wat betreft ISV-algemeen willen we bovendien de middelen deze derde periode niet versnipperen over teveel verschillende (kleinere) projecten en willen we vooral investeren in gebiedsgerichte projecten. Voor de bodemopgave kiezen wij ervoor eerst in die projecten te investeren waar bodemverontreiniging leidt of kan leiden tot humane risico's.

In de nieuwe ISV periode (2010 t/m 2014) zal nog meer dan dat dit het geval was in de voorbije periode van stedelijke vernieuwing (ISV-1 en ISV-2) gebiedsgerichtheid en integraliteit centraal staan. Was de aandacht in de afgelopen tien jaar stedelijke vernieuwing sterk gericht op het hele stedelijk gebied; in de nieuwe ISV-periode zal de focus sterker komen te liggen op de naoorlogse wijken en buurten. De problematiek hier vraagt in toenemende mate aandacht. De te realiseren oplossingen kunnen alleen tot succes leiden als nog meer dan voorheen uitgegaan wordt van een integrale aanpak. Een goede mix van sociaal en fysiek is hierbij een voorwaarde en ook de langetermijnvisie vanuit milieu (duurzaamheid) en klimaat wordt hierbij steeds belangrijker.

Deze afwegingen hebben geleid tot het formuleren van een provinciale doelstelling en zes prioriteiten.

Provinciale doelstelling:

Het verbeteren van de leefbaarheid van wijken en buurten in de provincie Utrecht.

Provinciale prioriteiten:

- A. Wijken die slechter scoren dan de 'gemiddelde kwaliteit' op grond van de Leefbaarometer
- B. Investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte
- C. Kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad
- D. Duurzaamheid
- E. Bodem
- F. Geluid

Voor de eerste vier prioriteiten (ISV-algemeen) geldt dat naast gebiedsgerichtheid ook het accent gelegd zal worden op een integrale aanpak. De inhoudelijke samenhang van fysiek en sociaal zal geprioriteerd worden. Een tweede accent ligt op een snelle uitvoerbaarheid van projecten. Een snelle investering in zichtbare acties verhoogt de uitstraling en lokt ook bij andere partijen investeringsbereidheid uit.

A. Wijken die een score hebben van matig tot negatief uit de Leefbaarometer

De leefbaarheid van wijken willen wij versterken.

De prioriteit bij de kwaliteitsverbetering van de woon- en leefomgeving ligt bij het verbeteren van de leefbaarheid van wijken. In veel wijken staat de leefbaarheid sterk onder de druk. Dit heeft ook een negatieve uitstraling naar het omliggend gebied. Een reden temeer om de focus op deze wijken te leggen. Dit ook om een versnippering van het budget te voorkomen.

Door VROM is een Leefbaarometer ontwikkeld die op basis van 49 indicatoren objectieve informatie geeft over de leefbaarheid in alle wijken van Nederland. Deze indicatoren geven een score op de onderdelen: veiligheid, sociale samenhang, bevolkingssamenstelling, voorzieningenniveau, kwaliteit van de publieke ruimte en woningvoorraad. Zo kan vastgesteld worden op welk van deze geclusterde onderdelen verbetering of verslechtering is opgetreden. Daardoor is het mogelijk tijdig en gericht in te grijpen om de leefbaarheid te verbeteren. Doordat de Leefbaarometer ook inzicht geeft in het ontwikkelingsverloop van de leefbaarheid in een wijk in de afgelopen jaren valt op te maken of sprake is van een neerwaartse dan wel opwaartse spiraal. De inzet van de Leefbaarometer geeft zo een goede

mogelijkheid om te achterhalen in welke wijken de problemen het grootst zijn, maar ook valt te zien waar het ontwikkelingsverloop van de wijk ongunstig is.

Bij de opzet en uitwerking van de beoordelingscriteria zal uitgegaan worden van de leefbaarheidscore op grond van de Leefbaarometer. Hoe “slechter” de score, hoe groter de achterstand is.

De zes onderdelen zijn uitgangspunt.

- woningvoorraad; differentiatie en kwaliteit; mate waarin kwaliteitsverbetering en differentiatie wordt ingezet;
- publieke ruimte; vergroting van de oppervlakte groen en water, vermindering geluidsbelasting;
- voorzieningen; mate van kwaliteitsverbetering;
- bevolkingssamenstelling; mate van verhoging van differentiatie;
- sociale samenhang;
- veiligheid.

De uitkomsten van de Leefbaarometer vertaald naar de situatie binnen onze provincie laat zien dat er meerdere wijken zijn waar de leefbaarheid matig tot negatief scoort.

Het is goed om hierbij te bedenken dat ondanks dat de meeste wijken nog matig scoren, hier waakzaamheid is geboden. Het afglijden naar een negatieve score zal, als acties uitblijven, zeker gebeuren. Uit onderzoek is gebleken dat fysieke herstructurering een effectief instrument is om de leefbaarheid en veiligheid in wijken te verbeteren. Dit biedt dan weer een goede basis voor sociale acties. Het blijft in de aanpak uiteraard een mix van fysiek en sociaal. Een integrale aanpak van deze wijken staat voorop, maar toch zal de inzet van stedelijke vernieuwing bij de kwaliteitsverbetering van deze wijken in hoofdzaak gericht zijn op die onderdelen (uit de Leefbaarometer) waar een interventie op de fysieke component mogelijk is en tot zichtbare resultaten leidt.

Aanvragen voor ISV die betrekking hebben op wijken waar de leefbaarheid een negatieve dan wel matige kwaliteit heeft (o.g.v. de Leefbaarometer) krijgen een hogere prioritering(score).

B. Investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte

Complementair aan het binnenstedelijk bouwen willen wij de kwaliteit van de openbare ruimte in het stedelijk gebied versterken.

De kwaliteit van de openbare ruimte staat onder druk. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat door de toevoeging van allerlei nieuwe functies er hogere eisen gesteld worden aan de kwaliteit ervan.

Eén van de belangrijkste aspecten waardoor op stedelijk niveau de kwaliteit van de openbare ruimte onder druk staat, is de voortdurende toename van het gebruik van de auto. De openbare ruimte wordt vaak opgeofferd aan openbare parkeervoorzieningen. Dit betekent een structurele aantasting van de verblijfskwaliteit. Het bouwen van o.a. gebouwde parkeervoorzieningen, als uitwerking van dubbel grondgebruik, biedt hiertoe een passende oplossing. Dit biedt de mogelijkheid om de openbare ruimte weer in te vullen met o.a. groen en andere voorzieningen, zodat deze weer een belangrijke rol van betekenis kan gaan vervullen ten behoeve van recreatie en ontmoetingsruimte. De koppeling van sociaal met fysiek krijgt zo weer betekenis.

Als achtergrond bij de prioritering van de aanvragen kan het WoON (2009) worden betrokken. Het WoonOnderzoek Nederland (WoON) van VROM brengt woonwensen en woonomstandigheden in kaart. Het WoON geeft naast inzicht in o.a. de samenstelling van huishoudens, de huisvestingssituatie, de woonwensen en de woning ook inzicht in de fysiek-sociale kwaliteit van de woonomgeving.

Bij de opzet en uitwerking van de beoordelingscriteria zal prioriteit gegeven worden aan de mate waarin de openbare ruimte structureel zal worden versterkt. Hierbij valt te denken aan: ondergrondsparkeren (dubbel ruimtegebruik) in combinatie met het toevoegen van hoogwaardig groen (zoals een park) en het toevoegen van hoogwaardig blauw (water). Toevoegen van groen en water vergroot ook de klimaatwaarde. Ook kan gedacht worden aan het vergroten van de biodiversiteit en de aanleg van sociale (gebouwde) voorzieningen (bijvoorbeeld speelvoorzieningen).

C. Kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad

Het vergroten van een aantrekkelijk woningaanbod in het stedelijk gebied door gevarieerde nieuwbouw en herbouw.

Eén van onze provinciale belangen is dat er niet buiten de rode contouren gebouwd mag worden. De focus wordt dus vooral gelegd op binnenstedelijk bouwen, zorgvuldig ruimtegebruik en herstructurering. We willen in deze ISV-periode, aanvullend op de inzet vanuit het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen, die met name gericht is op het realiseren van kwantitatieve binnenstedelijke woningbouwopgave, vooral inzetten op verbetering van de kwaliteit en de differentiatie van de binnenstedelijke woningvoorraad. De verbetering kan plaatsvinden door sloop/nieuwbouw, renovatie, toevoegen van woningtypen die er onvoldoende zijn (op herstructurering en transformatie locaties) of woningen voor specifieke doelgroepen. Er zal rekening gehouden moeten worden met de veranderende woonwensen van de bewoners. De woningen en de woonomgeving voldoen op dit moment niet altijd aan alle huidige maatstaven. Daarnaast hechten wij belang aan het creëren van voldoende woningaanbod voor diverse doelgroepen, zoals starters, ouderen en mensen met een beperking. Er is in de provincie Utrecht een groot tekort aan volledig toegankelijke woningen. We hechten daarom belang aan het levensloopbestendig maken van de woningvoorraad. Gebiedsgerichtheid en integraliteit dienen voorop te staan. Hierbij valt te denken aan woonservicezones waar ook de omgeving inzet is van levensloopbestendigheid.

D. Duurzaamheid

Het bevorderen van een gezonde en duurzame woon- en leefomgeving.

Belangrijk is het meervoudig en intensief ruimtegebruik. Dat wil zeggen dat we proberen de ruimte zo duurzaam mogelijk te gebruiken. Dit betekent dat de beperkt beschikbare ruimte efficiënt wordt gebruikt, dat er voldoende plaats is voor groen en water, dat er mogelijk ondergronds wordt gebouwd of dat een gebouw voor meerdere doeleinden wordt gebruikt. We vinden het belangrijk dat het intensiever gebruiken van de ruimte niet de leefkwaliteit negatief beïnvloedt. Voorbeelden zijn ondergronds parkeren en het geschikt maken van daken van gebouwen voor zonne-energie. Voor de bewoners van de wijk betekent dit dat er sprake is van een andere beleving door bijvoorbeeld meer groen in de wijk, maar een ander belangrijk aspect is verlaging van de energie- en waterrekening. Prioriteit ligt ook hier bij het gebiedsgericht toepassen van duurzaamheid. Dit kan een vertaling krijgen in de duurzame herstructurering van wijken waarbij door toepassing van de milieukwaliteitsprofielen (als referentiekader) de integrale milieukwaliteit zal worden versterkt. Ook die milieuaspecten waarbij door energie- en waterbesparing economische voordelen (lagere woonlasten) ontstaan voor de wijkgebruikers, krijgen prioriteit. Deze uitvoeringsmaatregelen dienen verankerd te zijn in een integrale milieuvisie voor een wijk.

Bij de opzet en uitwerking van de beoordelingscriteria zal prioriteit gegeven worden aan de ambitie op duurzame herstructurering en duurzaam bouwen. Hierbij valt te denken aan:

- Het toepassen van een lage EPC-norm;
- Het gebruik van duurzame materialen (cradle to cradle);
- Collectieve Afvalinzameling;
- Toepassen van groene daken en zonne-energie;
- Koude/warmte opslag;
- Klimaatbestendigheid (CO₂-reductie).

E. Bodem

Uitvoering geven aan het gesloten bodemconvenant: aanpak spoedeisende verontreinigingssituaties en gebiedsgericht beheer van grondwaterverontreinigingen.

Op 10 juli 2009 is door de ministers van VROM en LNV, de staatssecretaris van V&W en IPO, VNG en de Unie van waterschappen het Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties ondertekend. Met het ondertekenen van dit convenant hebben gemeenten en provincie zich er ondermeer aan gecommiteerd alle ernstige verontreinigingen waarbij sprake is van humane, verspreidings- of ecologische risico's voor 2015 aan te pakken. Voor de periode 2010- 2014 willen wij met ISV dan ook inzetten op de aanpak van deze zgn. spoedlocaties.

Bij de aanpak van deze spoedlocaties hanteren we, aangezien de middelen aanzienlijk zijn teruggelopen, de volgende prioriteitsvolgorde:

1. Maatregelen voor humane spoedlocaties.
2. (Gebiedsgerichte) maatregelen voor spoedeisende grondwaterverontreinigingen in beschermde gebieden. Daarbij gaat het om contouren van beschermingsgebieden voor de winning van drinkwater.
3. Maatregelen voor spoedeisende grondwaterverontreinigingen op basis van overige argumenten binnen het verspreidingscriterium.
4. Maatregelen voor spoedeisende bodemverontreinigingen op basis van ecologische risico's.

Voorwaarde is dat de projecten tijdig worden gestart (uiterlijk in 2015 is de verontreiniging gesaneerd dan wel beheerst). Wanneer door de aanpak van bovengenoemde projecten tevens wordt bijgedragen aan gebiedsgericht beheer van grondwaterverontreiniging wordt dat project zwaarder gewogen.

Wanneer blijkt dat wij binnen het huidige budget keuzes moeten maken tussen (naar risico's) gelijksoortige spoedlocaties, zullen wij een voorlopige toedeling maken waarbij de volgende aspecten gaan meewegen.

- Maatschappelijk belang en/of economisch belang dat gediend wordt. Wij hanteren hierbij het afwegingskader duurzaamheid (zie toelichting afwegingskader duurzaamheid in bijlage 6);
- Het project draagt bij aan stimulering van binnenstedelijk bouwen, van energiemaatregelen of van andere provinciale ISV-beleidsdoelen.

Deze aspecten zullen eveneens gaan meewegen in de prioritering van projecten wanneer blijkt dat er (mogelijk) een budget resteert voor de aanpak van bodemsaneringen die niet spoedeisend zijn.

De verwachting van zowel IPO als VNG is dat er voor de komende 5 jaar onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn om alle afspraken binnen het convenant te kunnen uitvoeren. In het convenant is om die reden een afspraak over een midterm review opgenomen. In 2011 moet bekend zijn welke spoedlocaties tot 2015 moeten worden aangepakt. Verder moet op dat moment de activiteiten (onderzoeken en saneringen) die doorlopen uit de vorige programmaperiode herzien zijn: we vragen gemeenten onderzoeken of en in welke mate vervolgactiviteiten nodig zijn omwille van spoedeisendheid, bestuurlijke afspraken en andere zwaarwegende argumenten. Als de financiële middelen en de ambitie in balans zijn, dan willen we aan het einde van de programmaperiode het volgende hebben bereikt.

- Alle potentiële spoedlocaties zijn voldoende onderzocht om spoed uit te sluiten dan wel vast te stellen.
- Voor alle spoedlocaties is een beschikking over de spoedeisendheid vastgesteld.
- Voor de humaan spoedlocaties hebben we een beschikking vastgesteld over het saneringsplan en zijn maatregelen genomen om de verontreiniging te saneren of te beheersen.
- Voor de overige spoedlocaties zijn de maatregelen vastgelegd in een saneringsplan of in een keuze voor een saneringsvariant in een saneringsonderzoek. We streven ernaar om deze maatregelen zoveel als mogelijk voor het einde van de programmaperiode te hebben vastgelegd in een beschikking en te hebben uitgevoerd.

- Aan het einde van de programmaperiode hebben we inzicht in de benodigde financiële middelen voor nazorglocaties in de programmaperiode na 1 januari 2015.

Tot slot hechten wij belang aan het voorkomen van stagnatie in projecten van particulieren. Om die reden willen wij een bedrag van € 200.000 uit het ISV beschikbaar stellen voor saneringen door particulieren.

F. Geluid

Uitvoering geven aan het wegwerken van de woningen die voor komen op de A-lijst.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de geluidsanering van op de zogenoemde A-lijst voorkomende woningen langs wegen, niet zijnde rijkswegen. Die A-lijst betreft woningen die in het verleden reeds zijn gemeld en voldoen aan de criteria van het tweede lid van artikel 126 van de Wet geluidhinder. Dat wil zeggen dat het woningen betreft die in 1986 een geluidbelasting van meer dan 65 dB(A) ondervonden en waar bij de melding het gemeentebestuur heeft verklaard dat het treffen van geluidwerende maatregelen aan de woningen de enige oplossing is die in aanmerking komt. Het Rijk geeft aan dat de sanering van de woningen die voor komen op de A-lijst voor 2020 afgerond dient te zijn. Met ingang van 1 januari 2010 is het ministerie van Verkeer en Waterstaat verantwoordelijk voor de geluidsanering van woningen langs zowel railinfrastructuur als rijkswegen.

Ons doel is om de geluidsanering van op de zogenoemde A-lijst voorkomende woningen langs wegen, niet zijnde rijkswegen aan het eind van deze ISV-periode afgerond te hebben.

5. ORGANISATIE

5.1 Status van gemeenten

De aard en de omvang van de stedelijke vernieuwingsopgave is niet substantieel veranderd ten opzichte van de vorige ISV-periode. Om praktische redenen hebben Gedeputeerde Staten op 23 juni 2009 besloten om voor de ISV-3 periode geen programmameenten aan te wijzen, maar alle niet-rechtstreekse gemeenten de status van projectgemeente te geven.

Eén van de redenen om tot dit besluit te komen is het feit dat er voor de ISV-3 periode een zeer beperkt budget voor de stimulering van het stedelijk vernieuwingsproces beschikbaar is gesteld door het Rijk voor de Utrechtse niet-rechtstreekse gemeenten. Ten opzichte van de vorige periode (ISV-2) is het budget gehalveerd. Wij vinden het beschikbare budget voor de komende ISV-periode niet meer in verhouding tot wat een programmameenten zou moeten leveren om in aanmerking te komen voor een investeringsbudget. Het opstellen van een Meerjaren Ontwikkelingsprogramma (MOP) brengt hoge administratieve lasten met zich mee en neemt zeer veel tijd in beslag. Bovendien speelt ook mee dat in het Bestuursakkoord tussen Rijk en provincies (juni 2008) is opgenomen dat de administratieve lasten van gemeenten beperkt dienen te worden.

De ISV-3 periode zal van start gaan onder de Wet stedelijke vernieuwing. Deze wet zal naar verwachting per 1 januari 2011 ingetrokken worden, aangezien dan de decentralisatie-uitkering van het ISV naar het provinciefonds zal plaatsvinden. Op dat moment is er geen wettelijk onderscheid meer tussen programma- en projectgemeenten.

Ondanks het feit dat in ISV-3 niet meer gewerkt zal gaan worden met programmameenten, wordt de flexibiliteit en uitwisselbaarheid die normaal in MOP's aanwezig is alsnog verwerkt in het provinciale beleidskader.

5.2 Mijlpalen/ reserveprojecten

ISV-algemeen

Aangezien we komende ISV-3 periode alleen met projectgemeenten werken, maar wel de flexibiliteit en de uitwisselbaarheid naar voren willen laten komen, hebben we er voor gekozen om te gaan werken met uitgebreide projectvoorstellen. Hierin zal in ieder geval gevraagd worden om 1 à 2 reserveprojecten aan te geven voor het geval het hoofdproject niet doorgaat of ernstig vertraagd is. In gezamenlijk overleg (gemeente – provincie) zal dan besloten worden om verder te gaan met het reserveproject. De reserveprojecten zullen ook meegewogen worden bij de beoordeling. Per gemeente kan 1 projectaanvraag ingediend worden voor één (hoofd)project, met daarbij 1 à 2 reserveprojecten.

Om grip te houden op het verloop van de gehonoreerde projecten hanteren we zogenoemde 'mijlpalen' bij de grotere, omvangrijkere projecten. Deze mijlpalen (maximaal drie) zijn deelresultaten binnen een project. Deze mijlpalen zullen in gezamenlijk overleg tussen gemeente en provincie vastgelegd worden. Aan deze mijlpalen zullen ook investeringsbijdragen worden gekoppeld. De eerste mijlpaal zal te allen tijden worden uitgekeerd aan de gemeenten. Wanneer een mijlpaal gehaald is, zal de volgende investeringsbijdrage worden uitgekeerd. Het aantal mijlpalen zal wel in verhouding moeten staan tot de grootte van het project en het hiervoor gereserveerde budget.

De mijlpalen zullen de basis zijn voor de voortgangsgesprekken, die gaan plaatsvinden tussen gemeente en provincie. Wanneer geconstateerd wordt dat een mijlpaal niet of pas veel later gehaald wordt, treden de partijen met elkaar in overleg. In overleg kan besloten worden andere mijlpalen te hanteren, termijnen te verschuiven of over te stappen naar het reserveproject.

ISV-bodem

We hanteren de volgende mijlpalen:

- Mijlpaal 1: 1 januari 2011 (humane spoedlocaties). In het convenant is afgesproken dat op 1 januari 2011 bekend is welke maatregelen moeten worden getroffen op de humane spoedlocaties:
 - *Op 1 januari 2011 alle locaties met een humaan spoedeisende sanering is voldoende bodemonderzoek gedaan om te kunnen bepalen welke sanerende of beheersende maatregelen moeten worden getroffen. De maatregelen die moeten worden getroffen, zijn vastgelegd in een saneringsplan of in een keuze voor een saneringsvariant in een saneringsonderzoek.*
- Mijlpaal 2: 1 september 2011 (midterm review). We willen op 1 september 2011 het onderstaande hebben bereikt.
 - *Op alle locaties met een spoedeisende sanering vanwege risico 's voor verspreiding of ecologie (overige spoedlocaties) is voldoende bodemonderzoek gedaan om te kunnen bepalen of sanerende of beheersende maatregelen moeten worden getroffen.*
 - *Voor alle locaties waarvoor we zorgactiviteiten uitvoeren is een projectanalyse gedaan. Daarin onderzoeken we de mogelijkheden van het afbouwen of stopzetten van deze activiteiten. In de projectanalyse wordt gekeken naar de spoedeisendheid van de verontreiniging, bestuurlijke afspraken en andere zwaarwegende argumenten.*
 - *Voor voormalige gasfabrieksterreinen, waterbodems en NAVOS-locaties voeren we eveneens een projectanalyse uit. Voor deze locaties willen we weten of en hoe we vervolgactiviteiten inzetten. Ook voor deze locaties wordt gekeken naar de spoedeisendheid van de verontreiniging, bestuurlijke afspraken en andere zwaarwegende argumenten.*

5.3 Budget verdeling

Het ISV-budget is in principe een ongedeeld budget. De provincie kiest ervoor om in de komende periode (2010 tot 2015) in eerste instantie de drie deelbudgetten – algemeen, bodem en geluid – in te zetten voor de opgaven waarvoor zij beschikbaar zijn gesteld. Met andere woorden het ISV-algemeen budget voor het aanpakken van de woningvoorraad, de openbare ruimte en duurzaamheid, het bodembudget voor bodemsanering (humane spoedlocaties) en het geluidbudget voor geluidsaneringen. Als op een later moment blijkt dat de middelen uit één van de deelbudgetten niet volledig aangewend worden, dan zullen deze middelen toegevoegd worden aan het totale ISV-budget van ISV-3. Op dat moment zal er bekeken worden hoe de middelen opnieuw ingezet kunnen gaan worden.

Om een goede invulling te kunnen geven aan de uitvoering van de opgaven en de provinciale accenten/prioriteiten, hebben wij er voor gekozen om de verdeling volgens de rijksverdeelsleutel los te laten.

ISV-budget algemeen

Voor de niet-rechtstreekse projectgemeenten is voor het aanpakken van hun stedelijke vernieuwingsopgave in totaal een indicatief rijksbudget van € 6.131.844 beschikbaar. Daarnaast is € 2.255.000 aan provinciale middelen gereserveerd. Het totale bedrag kan eventueel hoger worden door eventueel “terugvallende middelen” vanuit ISV-1 projecten die een doorloop hebben gehad in het ISV-2 tijdvak en vanuit ISV-2.

Gezien het beperkte budget wordt volstaan met één verdeelmoment. Alle budgetten met betrekking tot ISV-algemeen worden dus aan het begin van het tijdvak verleend. De verdeling van het ISV-algemeen budget vindt plaats op basis van projectaanvragen. De projectaanvragen zullen worden getoetst aan vooraf gestelde criteria (zie bijlage 4).

Ten opzichte van het ISV-2 is de maximum bijdrage aan een project verhoogd naar € 750.000. Hiervoor hebben wij gekozen, omdat er in de ISV-3 periode geen programmameenten meer zijn. Bovendien willen wij het budget ook niet al te veel versnipperen. Wij hanteren een minimale ISV-bijdrage van € 250.000.

De bijdrage die na de verdeling bij beschikking wordt medegedeeld, moet gezien worden als een reserveringsbudget waar in zijn totaliteit aanspraak op gemaakt kan worden indien de resultaten worden behaald. Alleen de eerste 'mijlpaal' zal meteen uitbetaald worden.

Op het moment dat 'mijlpalen' van het hoofdproject niet behaald kunnen worden, er geen andere 'mijlpalen' binnen het hoofdproject te behalen zijn en ook geen 'mijlpalen' te behalen zijn binnen de reserveprojecten, dan zal er gekeken worden of de toegezegde middelen verlaagd of ingetrokken dienen te worden.

Regelgeving staatssteun en aanbestedingsnormen

Gemeenten ontvangen de ISV-middelen voor de uitvoering van hun ISV-project. In veel gevallen worden de projecten feitelijk uitgevoerd door particuliere ondernemers, bijvoorbeeld projectontwikkelaars. De ISV-gelden worden dan door hen besteed. Europese regelgeving stelt grenzen aan de omvang van staatssteun aan particuliere ondernemingen. Uiteraard zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor naleving van deze regelgeving. In de praktijk blijkt de interpretatie ten aanzien van staatssteun echter niet eenduidig en zijn uitzonderingen mogelijk.

Een ander aandachtspunt voor gemeenten zijn de aanbestedingsnormen. De gemeente moet er op toezien dat bij de besteding van ISV-middelen (door henzelf of door derden) rekening wordt gehouden met nationale en Europese aanbestedingsnormen.

Verdeling ISV-bodembudget

Voor de niet-rechtstreekse projectgemeenten is voor het aanpakken van hun stedelijke vernieuwingsopgave in totaal een indicatief budget van € 4.610.000 beschikbaar. Dit bedrag kan eventueel hoger worden door eventueel niet bestede middelen vanuit ISV-1 projecten die een doorloop hebben gehad in het ISV-2 tijdvak en vanuit ISV-2 projecten.

In overleg met gemeenten, die waarde hechten aan (juridische) ondersteuning, zal een bedrag ter waarde van 0,5 fte aan het ISV-budget onttrokken worden voor ondersteuning vanuit de provincie. Daarnaast zal een bedrag van € 200.000 euro worden achtergehouden ten behoeve van een subsidieregeling voor particulieren. Deze subsidieregeling bestaat reeds voor sanering door particulieren in het landelijk gebied. Voor het stedelijk gebied moeten de middelen daarvoor uit het ISV-budget komen. Door dit bedrag toe te voegen aan het budget voor de particulierenregeling die de provincie reeds uitvoert wordt voorkomen dat gemeenten hiervoor elk een eigen subsidieverordening moeten opstellen.

Voor de verdeling van de budgetten wordt gebruik gemaakt van de genoemde mijlpalen: op 1 januari 2011 moeten de humane spoedlocaties in beeld zijn, inclusief een plan van aanpak voor de te nemen maatregelen, en op 1 september 2011 willen we alle spoedlocaties in beeld hebben.

Elke gemeente kan een aanvraag indienen:

- Bij aanvang van de budgetperiode voor reeds lopende saneringen een bedrag op basis van geraamde kosten voor de eerstvolgende twee jaar, voor zover daarvoor geen middelen resteren uit ISV-2. Voor de midterm review moet de noodzaak van voortzetten van de sanering worden herbeoordeeld.
- Bij aanvang van de budgetperiode voor elk nader onderzoek in het stedelijk gebied naar een potentiële spoedlocatie. Hiervoor stellen wij een bedrag beschikbaar van € 30.000,- (standaard) of meer op basis van een raming van de benodigde kosten.
- Bij aanvang van de budgetperiode voor elke sanering waarvan uit onderzoek en/of beschikking blijkt dat sprake is van humane risico's een bedrag op basis van de raming van de te maken kosten en/of voor saneringen die binnen afzienbare tijd zullen starten. Hierbij wordt tot aan de midterm review een maximum gehanteerd van € 500.000,- (gebaseerd op de tijdelijk verhoogde drempel voor meldingsplichtige staatssteun).
- Na de midterm review, of eerder als de spoedlocaties in de provincie in beeld zijn, een bedrag op basis van de raming van de te maken kosten voor de aanpak van de spoedlocaties in de gemeente. De resterende middelen verdeeld worden op basis van de eerder genoemde criteria. Daarbij wordt

ook gezien welke ruimte er is om het toegekende bedrag van eerder gehonoreerde aanvragen voor humane spoedlocaties te verhogen indien nodig.

- Na de midterm review voor de voortzetting/afroning van lopende saneringen een bedrag op basis van een raming van de te maken kosten. De basis voor de aanvraag is de herbeoordeling m.b.t de noodzaak tot afronding/voortzetting van de sanering.

Aanvragen voor nader onderzoek naar potentiële spoedlocaties worden tot aan de midterm review per definitie gehonoreerd. Hetzelfde geldt voor doorloop van saneringen waarvoor geen andere middelen meer beschikbaar zijn. Voor saneringen wordt (na de midterm review) voor de prioritering het beoordelingskader gebruikt dat is opgenomen in bijlage 5.

Met de inzet van ISV-middelen in projecten moet naast het juridisch kader voor ISV tevens rekening gehouden worden met de regelgeving omtrent staatssteun, aanbestedingsnormen en de Wet bodembescherming. Voor het realiseren van de doelstellingen kan door gemeenten middelen worden inzet mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De locatie is gelegen binnen de rode contour van de gemeente of de uitleggebieden;
- Het betreft bij van nader onderzoek en sanering geen in gebruik zijnde en blijvend bedrijfsterrein (zie tevens de toelichting in bijlage 2);
- De verontreiniging moet zijn ontstaan vóór 1987;
- Er zijn maximaal inspanningen verricht om geld uit de markt te halen door onderhandelingen of door inzet (via de provincie) van het juridisch instrumentarium van de Wbb;
- Het ISV-budget wordt ingezet voor de dekking van kosten voor bodemonderzoek, opstellen saneringsplan, uitvoeren sanering, uitvoeren nazorg en andere projectgebonden kosten zoals schadevergoedingsregelingen en projectgebonden apparaatskosten.

Regelgeving staatssteun, aanbestedingsnormen en Wet bodembescherming

Bij het verlenen van ISV-bijdragen voor de aanpak van bodemverontreinigingen moet de gemeente rekening houden met de mate waarin derden aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de kosten van onderzoek en/of sanering. Op grond van de Europese regelgeving is er sprake van ongeoorloofde staatssteun als er bodemgeld beschikbaar wordt gesteld aan partijen die op grond van de Wet bodembescherming aansprakelijk gesteld kunnen worden. Om die reden moet er voorafgaand aan het verlenen van een ISV-bijdrage een aansprakelijkheidstoets uitgevoerd worden. Het doel van de aansprakelijkheidstoets is om te motiveren hoe hoog de gemeentelijke ISV-bijdrage mag zijn met het oog op de aansprakelijkheid op grond van de Wet bodembescherming en de Europese regelgeving. Wanneer de gemeente verontreinigde grond(en) gaat aankopen, is het raadzaam om in de onderhandelingen een eventuele aansprakelijkheid mee te nemen en in de koopprijs te verdisconteren. Verder is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om toe te zien dat bij de besteding van ISV-middelen (door henzelf of door derden) er rekening wordt gehouden met de nationale en indien van toepassing de Europese aanbestedingsnormen.

ISV-geluidsbudget

Voor de niet-rechtstreekse Utrechtse gemeenten is voor het investeringstijdvak 2010 t/m 2014 in totaal € 1.847.000 aan geluidsgelden beschikbaar. Het budget voor geluid zal aan gemeenten worden toegekend op basis van de behoefte die is toelicht in hun projectaanvragen. Om hier een goede invulling aan te geven, kiezen wij er dan ook voor om de Rijksverdeelsleutel niet volgen. Eventuele niet besteedde geluidsgelden worden toegevoegd aan het totale ISV-budget.

Omdat regionale milieudiensten ervaring hebben met deze taak ligt het voor de hand om hen de coördinerende/regie functie te geven. De regionale milieudiensten kunnen namens meerdere gemeenten een projectaanvraag voor geluidsbudgetten indienen. Gemeenten met een geluidsopgave die niet zijn aangesloten bij een regionale milieudienst kunnen op aanvraag in aanmerking komen voor een geluidsbudget.

5.4 Verantwoording

Op het moment dat de Wet stedelijke vernieuwing vervalt, is er sprake van horizontale verantwoording van de ISV-doelen en de inzet van de beschikbaar gestelde middelen. Voor de provincie geldt dan dat Gedeputeerde Staten verantwoording dienen af te leggen aan Provinciale Staten. Dit betekent dat het Rijk en de provincie in een nieuwe relatie tot elkaar komen te staan. De provincie hoeft na de decentralisatie geen verantwoording meer af te leggen aan het Rijk. Het Rijk heeft aangegeven dat zij graag zien dat provincies hun relatie tot de niet-rechtstreekse gemeenten ook zullen aanpassen. Hierbij gaat het vooral om het verminderen van de interbestuurlijke lasten.

Wij kiezen ervoor om de relatie tot de niet-rechtstreekse gemeenten te veranderen ten opzichte van de vorige ISV-tijdvakken. De budgettaire verantwoordelijkheid en verantwoording komt veel meer op gemeentelijk niveau te liggen, terwijl de uitvoering van de projecten onderdeel wordt van overlegvormen tussen provincie en gemeente. De gemeenten hoeven aan het einde van het tijdvak of na het afronden van het project geen verantwoording meer af te leggen aan de provincie via een accountantsverklaring of via Sisa. Het college van burgemeester en wethouders dienen verantwoording af te leggen aan hun gemeenteraad over hun doelen en de inzet van de beschikbaar gestelde middelen. Wij vinden dat verantwoording over de ISV-middelen via de gemeentelijke jaarrekening dient plaats te vinden.

5.5 Monitoring

De afgelopen twee tijdvakken zijn er goede ervaringen opgedaan met regelmatig overleg tussen gemeenten en provincie. Deze overlegstructuur wil de provincie graag voortzetten. Deze voortgangsgesprekken vinden plaats op basis van ingediende voortgangsformulieren. Indien gewenst kan er ook tussentijds gesproken worden over de voortgang van de projecten. Het overleg wordt gebruikt voor het geven van informatie en voor monitoring van de ISV-doelstellingen.

De provincie zal de resultaten ten aanzien van de provinciale prioriteiten monitoren. Hiervoor maken wij in ieder geval gebruik van de Leefbaarometer. Door VROM wordt deze ook gebruikt bij de monitoring van de voortgang bij de grote (rechtstreekse) gemeenten.

Voor (juridische) ondersteuning van gemeenten bij investeringen in bodemsanering en monitoring van de doelen van ISV en het bodembeleid blijft capaciteit bij ons beschikbaar.

In overleg met gemeenten wordt daarnaast een werkgroep van gemeenten opgezet met behulp van de provincie. Deze werkgroep beoogt onderlinge uitwisseling van cases te genereren en wordt geïnitieerd, voorgezeten en ingevuld door gemeenten, maar met onze inhoudelijke inbreng.

6. TOT SLOT

6.1 Procedure en tijdsplanning

De projectgemeenten dienen één of meerdere concept-projectaanvragen uiterlijk 15 januari 2010 in. Vervolgens kan na overleg bijstelling c.q. aanvulling door de gemeente plaatsvinden. De definitieve vastgestelde aanvraag wordt door het college van burgemeester en wethouders zo spoedig mogelijk daarna, maar uiterlijk 1 maart 2010 bij ons ingediend.

In het voorjaar 2009 is er een bijeenkomst gehouden voor gemeenten met betrekking tot de komende ISV-periode. Het provinciaal uitvoeringskader ISV-3 met daarin een “indicatieve verdeling” van de ISV-budgetten en de provinciale accenten wordt eind 2009 door ons vastgesteld. Het zal tevens de onderlegger zijn van de aan Provinciale Staten begin 2010 voor te stellen wijziging van de ISV-verordening.

De planning van het ISV-3 traject bestaat uit vier belangrijke onderdelen: het provinciaal uitvoeringskader stedelijke vernieuwing, de provinciale verordening, de toetsing van de gemeentelijke projecten en de definitieve verdeling. In bijlage 1 is de tijdsplanning hiervoor opgenomen.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Tijdsplanning ISV-3

Provinciaal uitvoeringskader	
Vaststelling uitvoeringskader GS	10 november 2009
Bespreking uitvoeringskader in statencommissie WMC	30 november 2009
Definitieve vaststelling uitvoeringskader in Provinciale Staten	14 december 2009
Provinciale verordening aanpassen	
Verordening vaststellen in GS	15 december 2009
Bespreking verordening in statencommissie WMC	11 januari 2010
Definitieve vaststelling in Provinciale Staten	25 januari 2010
Inwerkingtreding met terugwerkende kracht	1 januari 2010
Toetsing en verdeling projectaanvragen	
Indiening conceptaanvragen door gemeenten	November - 15 januari 2010
Indiening definitieve aanvragen door gemeenten	Januari - 1 maart 2010
Beoordeling projectaanvragen	Maart/april 2010
Definitieve verdeling/vaststelling verdeling GS	Mei/juni 2010

BIJLAGE 2

Veel gestelde vragen over de inzet van ISV-middelen bij bodemsaneringen

Wie draagt verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de convenantsafspraken?

De gemeente is als convenantpartner verantwoordelijk voor de aanpak van spoedlocaties in het stedelijk gebied. Voor gemeenten is het niet van belang of zij in een voorgaande periode programma- dan wel projectgemeente was. Om uitvoering te geven aan de convenantsafspraken kan elke gemeente budget aanvragen uit het ISV. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente daarmee de doelen te behalen. Wel ondersteunt de provincie daar waar nodig. Voor bedrijfsterreinen bestaat er een gedeelde verantwoordelijkheid. Wanneer het juridisch instrumentarium uit de Wet bodembescherming moet worden toegepast is dat een taak voor de provincie. In de meeste gevallen hoeft het echter niet zo ver te komen. Van de gemeenten wordt een redelijke inspanning verwacht om bedrijven ertoe te bewegen reeds uitgevoerd bodemonderzoek toe te sturen of om onderzoek uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld door bedrijven te wijzen op de voordelen die het uitvoeren van nader onderzoek met zich meebrengt. Zo kan in de meeste gevallen slechts gebruik gemaakt worden van de bedrijvenregeling wanneer een bedrijf een nader onderzoek kan overleggen. Meestal vinden bedrijven het eveneens belangrijk om te weten welke de gevolgen zijn van de mogelijk spoedeisende bodemverontreiniging. Wanneer het bedrijf toch onvoldoende meewerkt kan de gemeente het dossier aan de provincie overdragen met het verzoek dit verder in behandeling te nemen.

Van een aantal bedrijfsterreinen liggen de dossiers reeds bij de provincie in verband met de aanmelding voor de Bedrijvenregeling (subsidie voor bodemsanering). In die gevallen zal in overleg bepaald worden welk aanpak de voorkeur heeft.

Mag bodemonderzoek op bedrijfsterreinen gefinancierd worden met ISV-middelen?

Voor *nader onderzoek* en *sanering* van in gebruik zijnde en blijvende bedrijfsterreinen kunnen in beginsel geen ISV-middelen worden ingezet. Indien nodig kan een juridische toets uitwijzen welke partij daarvoor kan worden aangesproken. Over de vraag of voor het *oriënterend onderzoek* naar bodemverontreiniging op bedrijfsterreinen ISV geld kan worden ingezet bestaat discussie. Oriënterend onderzoek kan echter slechts kan worden afgedwongen indien het een bedrijfsterrein betreft dat valt onder het Besluit verplicht bodemonderzoek bedrijfsterreinen of wanneer het vermoeden bestaat dat sprake is van een onderzoeksgeval. Omwille van de tijd die nodig is om de spoedlocaties in kaart te brengen achten wij het redelijk dat in alle andere gevallen ISV-middelen voor potentiële spoedlocaties op bedrijfsterreinen worden ingezet.

Hoe gaan we om met nieuwe verontreinigingen?

Voor nieuwe verontreinigingen is vrijwel zonder uitzondering een verantwoordelijk aan te wijzen. Het gaat dan om handhaving van de zorgplicht als bedoeld in artikel 13 van de Wet bodembescherming. In artikel 95 van de Wet bodembescherming is vastgelegd welke bestuursorganen bevoegd zijn tot bestuursrechtelijke handhaving van artikel 13. Dat zijn de minister van VROM, GS, B&W en de waterkwaliteitsbeheerder. Er is geen voorrangregeling. De problematiek rond MTBE en ETBE-verontreinigingen neemt hierbij een bijzondere plaats in. Over de toepassing van de zorgplicht bij deze verontreinigingen is in februari 2009 een circulaire verschenen. Daarnaast voorziet de circulaire in een algemeen toetsingskader voor beantwoording van de vraag tot hoever de inspanningen moeten reiken voor het zoveel mogelijk ongedaan maken van de veroorzaakte verontreiniging in relatie tot de te nemen maatregelen die redelijkerwijs van de veroorzaker kunnen worden gevergd.

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

BIJLAGE 3

Projectaanvraag

Let op: alleen volledig ingevulde formulieren worden in behandeling genomen

1. Gegevens van de aanvrager

Gemeente:	
Postadres:	
Bezoekadres:	
Giro/Banknummer:	
Naam contactpersoon:	
Functie:	
Telefoonnummer:	
Faxnummer:	
E-mail adres:	

2. Specificatie projectaanvraag

Voor welk deel van het ISV dient u het project in?
☐ ISV-algemeen → vul hoofdstuk 4 in.
☐ ISV-bodem → vul hoofdstuk 5 in.
☐ ISV-geluid → vul hoofdstuk 6 in.

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

3. Algemene gegevens van het project

Naam project:	
Locatie:	
Doel/resultaat project (in 1 zin):	
Datum start uitvoering en looptijd:	
Fase waarin project zich op dit moment bevindt:	
Overzichtskaart met daarop duidelijk aangegeven:	Aanwezig? Ja Nee
Bestaande situatie	☐ ☐
Geografische ligging	☐ ☐
Begrenzing van het projectgebied	☐ ☐
	Indien nee, wat is de reden hiervoor?

4. ISV-ALGEMEEN

4.1 Beschrijving

Beschrijving van het (hoofd)project:

Geef hierin een korte typering van het project.

Criteria:

Geef een goede omschrijving of en zo ja, hoe de onderstaande prioriteiten van toepassing zijn binnen het project. Zie ook bijlage "beoordelingscriteria ISV-algemeen".

- Wijken die een score hebben van matig tot negatief uit de Leefbaarometer
- Investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

- *Kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad*
- *Duurzaamheid*

Welke andere partijen zijn op welke wijze bij het project betrokken?

Hoe groot is de betrokkenheid en het draagvlak bij bewoners en andere belanghebbenden?

Inrichtingsschets van de nieuwe situatie

Aanwezig?

Ja Nee

Indien nee, wat is de reden hiervoor?

4.2 Prestaties

Toetsbare effecten die met het (hoofd)project worden beoogd:

Meetbare (deel)resultaten die worden behaald:

4.3 Planning

Aanvang en looptijd project, inclusief stapsgewijze planning en fase:

Op welke wijze bewaakt u de voortgang van het project?

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

4.4 Budget

Investeringsopzet

- *Totale investeringssom (grond- en bouwexploitatie)*
- *Hoe groot zijn de totale investeringskosten en opbrengsten?*
- *Hoe groot is het gemeentelijk aandeel?*
- *Hoe groot is het aandeel van andere partij(en)?*

Zijn afspraken in een exploitatie-overeenkomst vastgelegd?

Zo ja, voeg deze bij als bijlage.

Welk bedrag vraagt u aan?

Is voor dit project al eerder, of wordt op dit moment, een provinciale bijdrage binnen een andere regeling aangevraagd? Zo ja, binnen welke regeling en is/wordt de aanvraag gehonoreerd?

4.5 Reserveproject(en) – minimaal 1, maximaal 2

Korte beschrijving van reserveproject(en):

Critetia:

Geef een goede omschrijving of en zo ja, hoe de onderstaande prioriteiten van toepassing zijn binnen het project. Zie ook bijlage “beoordelingscriteria ISV-algemeen”.

- *Wijken die een score hebben van matig tot negatief uit de Leefbaarometer*
- *Investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte*
- *Kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad*
- *Duurzaamheid*

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

Meetbare (deel)resultaten die worden behaald:
Aanvang en looptijd project, inclusief stapsgewijze planning en fase:
Is voor dit project al eerder, of wordt op dit moment, een provinciale bijdrage binnen een andere regeling aangevraagd? Zo ja, binnen welke regeling en is/wordt de aanvraag gehonoreerd?

4.6 Bijlagen

Toe te voegen bijlagen	Aanwezig?	
	Ja	Nee
- Overzichtskaart	☐	☐
- Inrichtingsschets nieuwe situatie	☐	☐
- Investeringsopzet	☐	☐
- Exploitatie-overeenkomst (voor zover van toepassing)	☐	☐
	Indien nee, wat is de reden hiervoor?	

5. ISV-BODEM

5.1 Beschrijving

Beschrijving van het project:

Geef hierin een korte typering van het project.

(Voeg indien nodig een nadere omschrijving bij als bijlage).

Criteria:

Geef een goede omschrijving of en zo ja, hoe de onderstaande prioriteiten van toepassing zijn binnen het project. Zie ook bijlage “beoordelingscriteria ISV-bodem”.

1. *Bodemonderzoek naar potentiële spoedlocaties*
2. *Maatregelen voor humane spoedlocaties (er is sprake van gezondheidsrisico's bij het huidige of bij het beoogde gebruik)*
3. *(Gebiedsgerichte) maatregelen voor spoedeisende grondwaterverontreinigingen in beschermde gebieden. Daarbij gaat het om contouren van beschermingsgebieden voor de winning van drinkwater en Natura 2000-gebieden.*
4. *Maatregelen voor spoedeisende grondwaterverontreinigingen op basis van overige argumenten binnen het verspreidingscriterium.*
5. *Maatregelen voor spoedeisende bodemverontreinigingen op basis van ecologische risico's conform de nieuwe beoordelingssystematiek die vanaf het eerste kwartaal van 2010 beschikbaar is.*
6. *Maatregelen die bijdragen aan gebiedsgerichte benadering van grondwaterbeheer*
7. *Het project waarvan de sanering onderdeel uitmaakt*
 - *draagt bij aan andere ISV-beleidsdoelen;*
 - *heeft maatschappelijk belang (wij hanteren hierbij het afwegingskader duurzaamheid (zie toelichting afwegingskader duurzaamheid in bijlage ...)); ;*
 - *heeft economisch belang (idem);*
 - *draagt stimulering van binnenstedelijk bouwen;*
 - *draagt bij aan duurzame energiemaatregelen.*

5.2 Prestaties

Effecten die met de sanering worden beoogd (saneringsdoelstelling):

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

5.3 Planning

Is bekend wanneer het saneringsplan bij GS is/wordt ingediend?

Wat is de aanvang, verwachte looptijd en uiterlijke beëindiging project:

- *Start sanering:*
- *Verwachte looptijd:*
- *Beëindiging project:*

5.4 Budget

Wat is de raming van de kosten? Voor nader onderzoek tot een bedrag van € 30.000,- is een raming niet nodig.

Voeg de raming bij als bijlage.

- *Totale netto saneringskosten (zonder kosten van samenloop):*
- *Wat is de financiële inzet van de gemeente*
- *Wat is de financiële inzet van andere partijen*

Zijn er met betrekking tot de sanering afspraken tussen gemeente en derden in een financieringsovereenkomst vastgelegd?

Zo ja, voeg deze bij als bijlage.

Welk bedrag vraagt u aan?

Is voor dit project al eerder, of wordt op dit moment, een provinciale bijdrage binnen een andere regeling aangevraagd? Zo ja, binnen welke regeling en is/wordt de aanvraag gehonoreerd?

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

5.5 Bijlagen

Toe te voegen bijlagen	Aanwezig?	
	Ja	Nee
Projectbeschrijving	☐	☐
Kostenraming	☐	☐
Overeenkomst (indien van toepassing)	☐	☐
Exploitatie-overeenkomst (voor zover van toepassing)	☐	☐
	Indien nee, wat is de reden hiervoor?	

6. ISV-GELUID

6.1 Beschrijving

Korte beschrijving van het project:

Hoeveel woningen staan er nog op de A-lijst, hoeveel woningen worden in deze periode aangepakt, welke maatregelen worden genomen, etc.

6.2 Prestaties

Toetsbare effecten die met het project worden beoogd:

6.3 Planning

Aanvang en looptijd project, inclusief stapsgewijze planning en fase:

Op welke wijze bewaakt u de voortgang van het project?

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

6.4 Budget

Hoe ziet uw investeringsopzet eruit?

Welk bedrag vraagt u aan?

Is voor dit project al eerder, of wordt op dit moment, een provinciale bijdrage binnen een andere regeling aangevraagd? Zo ja, binnen welke regeling en is/wordt de aanvraag gehonoreerd?

6.5 Bijlagen

Toe te voegen bijlagen

- Akoestisch onderzoek met kostenopzet (voor zover van toepassing)
- Akoestisch onderzoek naar de geluidswering voor en na de maatregelen en kostenopzet (voor zover van toepassing)

Aanwezig?

Ja Nee

☐	☐
☐	☐

Indien nee, wat is de reden hiervoor?

Aanvraagformulier Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 2010 - 2015

7. *Ondertekening* (door tekenbevoegd persoon/ college van burgemeester en wethouders)

Naam:	
Gemeente:	
Plaats / datum:	
Handtekening:	

8. *Verzending*

*Aanvraag digitaal invullen, vervolgens dient de verzending **zowel** digitaal als per post te gebeuren, **vóór 1 maart 2010**. Hieronder zijn de adresgegevens weergegeven.*

Dit formulier per post verzenden aan:	Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht t.a.v. afdeling SEI, Postbus 80300 o.v.v. aanvraag ISV-3 3508 TH UTRECHT
Dit formulier digitaal verzenden aan:	subsidies@provincie-utrecht.nl o.v.v. aanvraag ISV-3

9. *Vragen*

Voor vragen kunt u contact opnemen met:	Provincie Utrecht, afdeling SEI, 030-258 3730 / 030-258 2694
---	--

BIJLAGE 4

Beoordelingscriteria voor projectaanvragen ISV-algemeen

<i>In dit schema worden de beleidsmatige aspecten van stedelijke vernieuwing die van belang zijn weergegeven. In de projectbeschrijving moeten deze aspecten terugkomen inclusief toetsbare resultaten. De projectbeschrijving is voor de provincie het toetsingskader voor de beoordeling van de projectaanvragen.</i>	<i>Door provincie in te vullen</i>
Wijken die een score hebben van matig tot negatief uit de Leefbaarometer (20 punten)	
Wijken waar de leefbaarheid een negatieve dan wel matige kwaliteit heeft op grond van de leefbaarometer van VROM 2008 <i>Het gaat om de wijken: Vollenhove, Zeist-West, Kerkebosch (Zeist), Schrijverspark, Engelenburg (Veenendaal), Smitsveen, De Eng (Soest), Jutphaas-Wijkersloot (Nieuwegein), IJsselveld-Oost (IJsselstein), Vijfheerenlanden (Vianen) en Maarssenbroek (Maarssen)</i>	
Investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte (20 punten)	
Dubbel grondgebruik door o.a. bebouwd parkeren	
Verhogen klimaatwaarde en vergroten van de biodiversiteit, toevoegen van hoogwaardig groen en hoogwaardig blauw	
Bevorderen sociale cohesie door het creëren van ontmoetingsruimte	
Aanleg van sociale gebouwde voorzieningen, bijvoorbeeld speelvoorzieningen	
Kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad (20 punten)	
Vergroten van de kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad (renovatie/herstructurering)	
Voorzien in voldoende aanbod voor huisvesting van doelgroepen	
Vergroten toegankelijkheid woningen en woningmarkt (ouderen, starters etc.)	
Vergroten van de kwaliteit van de omgeving, bijvoorbeeld toevoegen sociale voorzieningen voor zorg en welzijn	
Duurzaamheid (20 punten)	
Gebiedsgericht toepassen van duurzaamheid, bijvoorbeeld collectieve afvalinzameling	
Combinatie van energiebesparing en economische voordelen, zoals lage woonlasten voor bewoners van de wijk (lage epc, zonne-energie)	
Klimaatbestendige maatregelen, zoals KWO en groene daken/gevels	
Gebruik van duurzame materialen	
Integrale aanpak (10 punten)	
Inhoudelijke samenhang van fysiek en sociaal	
Snelle uitvoerbaarheid (10 punten)	
Fysieke start voor 1 januari 2012	

BIJLAGE 5

Inhoud van de projectaanvraag en de beoordelingscriteria voor ISV-bodem projecten

De definitieve verdeling van middelen voor bodemsaneringen vindt plaats na 1 september 2011. Bij aanvang van de budgetperiode kunnen aanvragen worden gedaan voor nader onderzoek naar potentiële spoedlocaties, voor saneringen die binnen afzienbare tijd gestart worden en indien nodig voor doorloop van lopende saneringen.

In de aanvraag geeft de gemeente gemotiveerd aan:

- De noodzaak van uitvoering van het onderzoek/de sanering;
- De geraamde kosten. Voor een nader onderzoeken kan voor elk aanvraag tot € 30.000,- een raming achterwege blijven;
- De financiële inzet van derden;
- De financiële inzet van de gemeente;

Met deze informatie moet duidelijk worden in hoeverre de te behalen multiplier van 4 wordt gerealiseerd. Het is vanuit het ISV niet toegestaan middelen buiten de ruimtelijke grenzen van bebouwde kom en uitleggebieden te besteden.

- De scorelijst (zie boven) met motivatie per onderdeel;
- Een planning waaruit blijkt dat het project voor 2015 zal zijn uitgevoerd en/of dat voor 2015 de risico's zullen zijn beheerst.

Beoordelingscriteria	<i>punten</i>
Maatregelen voor humaan spoedlocaties. <i>Er is sprake van gezondheidsrisico's bij het huidige of bij het beoogde gebruik</i>	50
(Gebiedsgerichte) maatregelen voor spoedeisende grondwaterverontreinigingen in beschermde gebieden. Daarbij gaat het om contouren van beschermingsgebieden voor de winning van drinkwater en Natura 2000-gebieden.	40
Maatregelen voor spoedeisende grondwaterverontreinigingen op basis van overige argumenten binnen het verspreidingscriterium.	30
Maatregelen voor spoedeisende bodemverontreinigingen op basis van ecologische risico's. <i>Hierbij wordt de nieuwe beoordelingssystematiek gehanteerd die vanaf het eerste kwartaal van 2010 beschikbaar is.</i>	20
Maatregelen die bijdragen aan gebiedsgerichte benadering van grondwaterbeheer	10
Het project waarvan de sanering onderdeel uitmaakt <ul style="list-style-type: none">• Draagt bij aan overige ISV-beleidsdoelen;• heeft maatschappelijk belang (wij hanteren hierbij het afwegingskader duurzaamheid (zie toelichting afwegingskader duurzaamheid in bijlage 6);• heeft economisch belang (idem);• draagt stimulering van binnenstedelijk bouwen; draagt bij aan duurzame energiemaatregelen;	10

BIJLAGE 6

Het Afwegingskader Duurzaamheid

Het afwegingskader Duurzaamheid van de provincie Utrecht geeft een overzicht van alle aspecten die volgens de provincie de duurzaamheid van een project bepalen. Het is een compleet overzicht van wat het begrip duurzaamheid voor de provincie Utrecht betekent.

In het Afwegingskader zijn per domein (People, Planet, Profit en Effect) de thema's aangegeven die voor de provincie onder duurzaamheid vallen. Dat zijn bijvoorbeeld waardeverhoging van onroerend goed of innovatie bij 'Profit' en veiligheid en behoud van cultureel erfgoed bij 'People'. Het afwegingskader dient als leidraad om projecten en activiteiten te kunnen beoordelen op hun mate van duurzaamheid, maar ook als bron van inspiratie voor het ontwikkelen van duurzamer beleid.

Het Afwegingskader staat centraal in het Actieprogramma Duurzaamheid van de provincie Utrecht. 'Utrecht: klaar voor de toekomst!' Onder dat motto werkt de provincie Utrecht ambitieus aan een toekomstbestendige provincie. Dit betekent dat de provincie zich zo goed mogelijk wil voorbereiden op de toekomst, en dat de provincie bij al haar beslissingen en acties rekening wil houden met de gevolgen voor de toekomst. Dat is het belangrijkste doel van het Actieplan Duurzaamheid.

BIJLAGE 7

Bodemconvenant